

Realizem na Slovenskem

(druga polovica 19. stoletja)

1. Kulturne razmere na Slovenskem

- Kulturno življenje na Slovenskem je kljub nemškemu pritisku postajalo vse živahnejše, pri tem so imele pomembno vlogo **čitalnice**. Temeljni namen čitalnic je bil oblikovati in razviti slovensko besedo in petje ter prebuditi narodno zavest Slovencev.
- V čitalnicah so organizirali prireditve, imenovane »**bésede**«.
- Povečale so se tudi možnosti za večjo obveščenost ljudi, pri tem so imeli velik delež časnika **Slovenski narod** in **Slovenec** ter literarni reviji **Ljubljanski zvon** in **Dom in svet**.

2. Značilnosti realizma

- Izraz realizem izhaja iz latinske besede **realis**, ki pomeni resničen, stvaren.
- **Pisatelji želijo čim bolj resnično (realno), objektivno in obenem kritično predstaviti vsakdanje življenje, naravno okolje in družbene razmere. Zunanji svet opisujejo po resnici - z vrlinami in napakami.**
- Težijo k prikazovanju družbenih nasprotij (bogati – revni), opisujejo razslojevanje kmečkega stanu, moralno skrhanost meščanske družbe.
- Za slovenski realizem je značilno, da se kar nekaj desetletij vidno prepleta romantično z realističnim, tako da se šele v 80. letih 19. stoletja tehnicna prevesi v realistično smer.

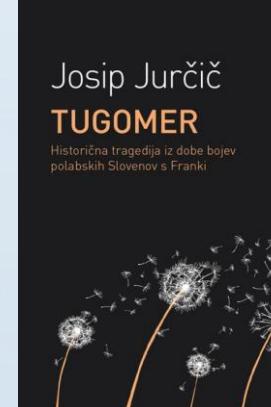
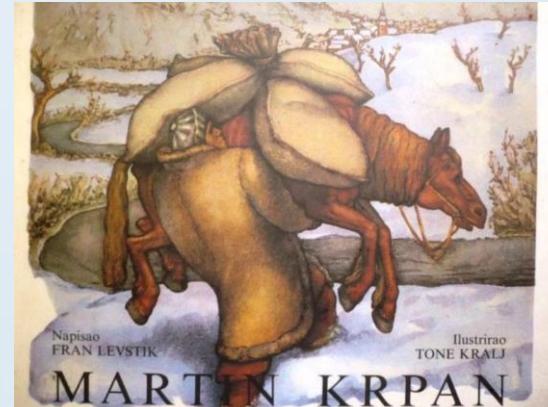
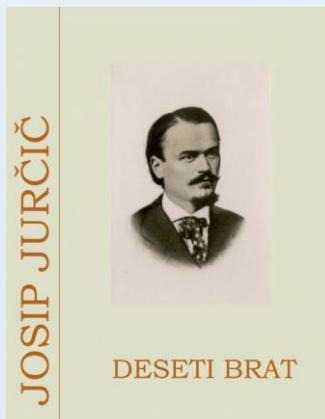

3. Pomen dobe

Slovenska književnost v tem obdobju dobi:

- 1. slovenski roman Deseti brat (J. Jurčič, 1866)
- 1. umetno pripovedko Martin Krpan (F. Levstik, 1858)
- 1. tragedijo Tugomer (avtor je J. Jurčič, kasneje jo je predelal s pomočjo F. Levstika, 1876)
- literarni program Popotovanje od Litije do Čateža (F. Levstik, 1858)

Levstik predstavi lepoto in posebnosti dolenske pokrajine, obenem pa razloži svoj načrt za nadaljnji razvoj slovenske književnosti.

4. Predstavniki realizma

- Na naslednjih dveh prosojnicah so fotografije DEVETIH predstavnikov slovenskega realizma.
- Tvoja naloga je, da prepoznaš vseh devet predstavnikov (v pomoč so začetnice njihovega imena in priimka zapisane nad fotografijami).
- V zvezek pod 4. točko zapiši njihova imena in pri vsakem naslov vsaj dveh njegovih literarnih del (*izjema je pesnik, ki se skriva na 4. fotografiji – pri njem lahko zapišeš naslov enega njegovega dela*).
- To nalogu slikaj in pošlji svoji učiteljici slovenščine do 15. ure.

J. J.

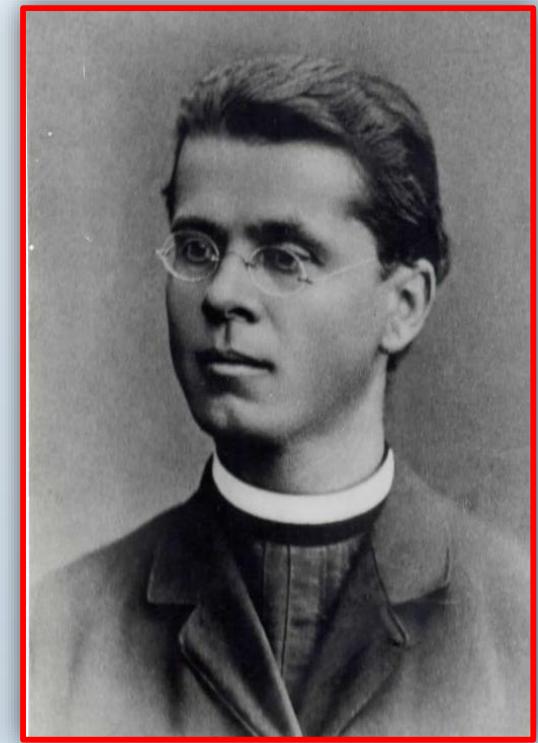
F. L.

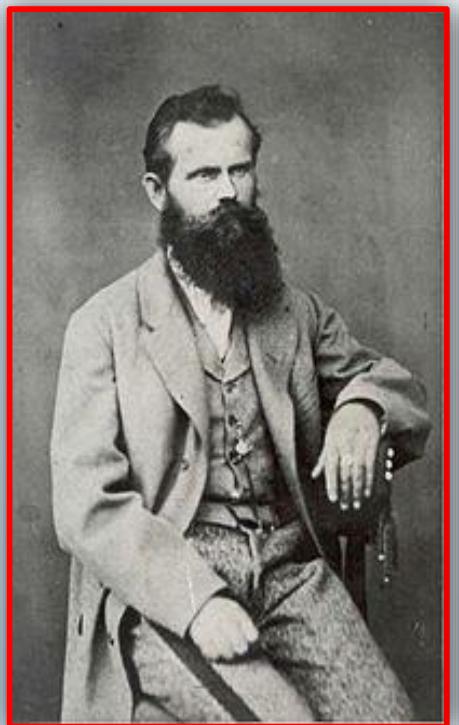
J. T.

S. G.

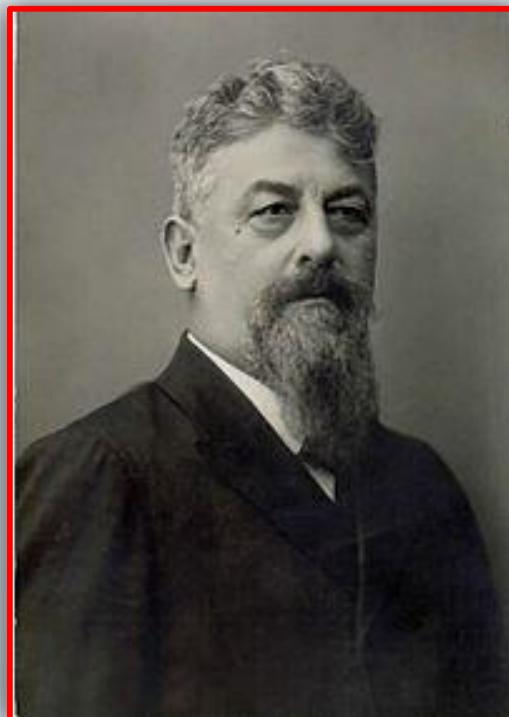
S. J.

J. S.

I. T.

A. A.

J. K.

